

Așezarea geografică a satului Cosăuți

Satul Cosăuți este situată în partea de nord-est a Moldovei la 48° - 36° latitudine și 46° longitudine, pe malul drept al râului Nistru. În partea de sud-est satul Cosăuți face hotar comun cu satul Egoreni, în cea de sud-cu orașul Soroca, din parte de sud-vest - cu pământurile din satul Rublenița. Pe malul opus al Nistrului se află orașelul ucrainean Iampol, reg. Vinița, legat de satul Cosăuți cu un pod plutitor.

Lungimea Cosăuților este de circa 7 km. Vatra satului se află chiar pe malul Nistrului.

Strada centrală a satului desparte Cosăuții în două părți, de la un capăt la celălalt. De la această magistrală pornesc drumuri, ulițe, hudițe și hidicioare spre Nistru și spre panta dealului. Partea de sud est al satului, așezată pe un loc ridicat, mărginită cu *Valea Mănăstirii*, poartă numele *Pe Vale*, după care vin părțile *În Sus* și *în Jos*. O altă parte a satului, deasupra carierei de piatră și granit, se numește *Pe Praguri*.

Cosăuți – vatră nistreană

*„ Cosăuți - o stea-n eternitate
Cosăuți –un neam fără de moarte
Un pământ cu grai strămoșesc
Cosăuți –e dor Dumnezeiesc”
Viorica Nagacevschi*

Însăși bunul Dumnezeu a creat satul Cosăuți pe un loc atât de pitoresc, având în preajma sa mănăstirea „Acoperemântul Maicii Domnului”, biserica „Nașterea Maicii Domnului”, izvorul cu apă curativă, rămășițele vechiului cimitir „La Prestol”, pădurile seculare, rezervația peisagistică „Stânca- Jeloboc”, cetățuia geto-dacică, stațiunea paleolitică Cosăuți, cariera de piatră și granit, bătrânul Nistru, monumente naturale, arhitecturale - Casa de Cultură (fosta bancă Agrară „Albina”) istorice - Muzeul de Istorie și Etnografie.

Locuitorii satului Cosăuți, din cele mai vechi timpuri se cunosc a fi creștini-ortodocși, avându-l în suflet și în inimă pe Dumnezeu.

Descifrarea cuvântului și a oamenilor din satul Cosăuți

C- cântăreți credincioși
O- oameni onești
S- sculptori înnașcuți
A- amabili
U- uniți la nevoi
T- talentați în artă
I- iubitori de patrie

Prima atestare documentară a fost la **17 ianuarie 1517** în hrisovul domnitorului **Bogdan al III-lea**, care cu semnătura sa, dăruiește lui **Luca Arbore**, portar de Suceava satele: **Cosaceuți, Tricinți și Strijăcăuți, pe care le-a dat apoi sub conducerea Cetății Soroca**”.

În documente se afirmă că s. Cosăuți, ar fi înființat deja pe timpul domniei lui Ștefan Cel Mare.

Cartea de vizită a satului, este Stela „Cosăuți” construită din piatra gresia de Cosăuți de vestitul sculptor Ion Lozan, cu titlul onorific „Meșter Faur”. Stela redă denumirea satului care se încununează cu stema localității ce prezintă calitățile cosăuțenilor ca harnici plugari, iscusiți pietrari și vestiți cântăreți. Vizitând toate obiectele excursioniste din Cosăuți, la ieșirea din sat, stela ne spune un „**Drum bun**”.

Istoria fondării Muzeului de Istorie și Etnografie Cosăuți.

Muzeului de Istorie și Etnografie Cosăuți.

În 1965 pedagogul de geografie Iacob Popov înființează muzeul școlar de studiere a ținutului natal amplasat în școala veche. La început erau puține exponate.

Din 1975 – director devine Vasile Ciobanu, ca inițiator și fondator. Iar în 1985 se dă în exploatare clădirea nouă a școlii. Aici Vasile Ciobanu vernisează expoziții cu un număr mai mare de exponate, colectate de la oamenii din sat sau depistate la săpăturile arheologice efectuate în apropierea satului Cosăuți.

În 1988, muzeul obține locul III printre muzeele școlare republicane. Vasile Ciobanu, prin mari dificultăți de ordin financiar și material, pune bazele Muzeului de Istorie și Etnografie din s. Cosăuți, în incinta școlii vechi. Clădirea, care ea însăși prezintă un monument de arhitectură și istorie, a fost reparată, prelungindu-și existența.

Expozițiile cuprind istoria vieții oamenilor pe parcursul celor 500 de ani de existență satului.

Patrimoniul muzeului este de – 7000 de exponate.

Directorul Muzeului de Istorie și Etnografie din Cosăuți – din 1975 până în 2014 a fost – Vasile Ciobanu.

Fiecare clipă din viața lui Vasile Ciobanu, este legată de muzeu, de istorie neamului.

În prezent, sunt foarte puțini patrioți și făurători ai tezaurului național și cultural, ca Vasile Ciobanu.

Ceea ce a creat Vasile Ciobanu, pe veci va rămânea în inimile cosăuțenilor, fiind apreciat la justa valoare, păstrat, și redat generațiilor viitoare .

Prin muncă omul e slăvit!

Din 2014 până în prezent directorul Muzeului de Istorie și Etnografie este d-na Usatiuc Aurica,

Casa de Cultură Cosăuți

Un monument istorico-arhitectural, pe teritoriul satului Cosăuți, este și **Casa de Cultură**.

În anul 1912, moșierul Tito Mihailovschi a deschis o Bancă a Asociației Cooperatiste de Împrumuturi „Albina”, sub inițierea lui Gavriil Gusev. Banca Agrară a activat 4 ani, apoi ca club, apoi ca Casă de Cultură, unde de mulți ani aici sunt diverse manifestări culturale: concerte, serate, repetiții.

În prezent, directorul Casei de Cultură este Constantin Ciumac, fiind și conducătorul Teatrului Dramatic Cosăuți. Împreună cu colectivul, teatrul este vestit în întreaga țară, evidențiându - se prin profesionalism și cultură, apreciat la justa valoare de către specialiști în domeniu.